

Отже, туристичні ресурси України мають великий потенціал, який представлений природними, історико-культурними ресурсами, на яких можна розвивати різні види туризму, такі як пізнавальний, оздоровчий, медичний, екологічний, сільський тощо. Покращення туристичної індустрії дає можливість розкрити ресурсний потенціал туризму, сприяє розвитку в'їзного туризму, що позитивно вплине на туристичний імідж України у світі.

Бібліографічний список:

1. Новосад Н.О. Суспільно-географічні фактори розвитку в'їзного туризму України. *Географія та туризм*. 2010. Вип. 8. С. 37-41. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gt_2010_8_10
2. Стратегія розвитку туризму і курортів: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 06.08.2008 р. № 1088-р. *Офіційний вісник України*. 2008. № 60. Ст. 2041. С. 27-32.
3. Сергійко В.Ф. Деякі аспекти розвитку медичного туризму в Україні. Проблеми міжнародного туризму збірник наукових статей / ред. О.О. Бейдик, В.О. Горбик, Ю.Б. Забалдіна [та ін.]; ФПУ, Інститут туризму. Київ, 2010. С. 430-440.
4. The international ecotourism society. URL: <http://www.ecotourism.org>
5. Абрамов В.В., Топокошкур М.В. Історія туризму. Підручник. ХНАМГ, 2010. 294 с.

ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

Грібнік А.В., здобувач третього рівня вищої освіти*,
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0266-3006>

Нормативно-правове забезпечення рекреаційно-туристичної сфери в Україні на сьогоднішній день налічує близько 600 законів та нормативно-правових актів, указів Президента, постанов Кабінету Міністрів, тощо. Незважаючи на це, у забезпеченні нормативно-правової бази та методах державного регулювання туристичної діяльності існують проблеми. Найголовнішою проблемою

* Науковий керівник – кандидат економічних наук, доцент С.М. Калініченко

на шляху реалізації туристичного потенціалу України є відсутність комплексної стратегії розвитку туризму. Це говорить про те, що українська держава сьогодні не зацікавлена в розвитку туристичної індустрії.

Неможливий розвиток туризму і без вдосконалення законодавчої бази, розробки планів розвитку туристичних регіонів, вдосконалення менеджменту, відновлення культурної та історико-архітектурної спадщини.

Серйозний вплив на розвиток туристичної сфери спричиняє брак кваліфікованої робочої сили.

Розвиток санаторно-курортного туризму в Україні стримується значною територіальною диференціацією в господарському використанні рекреаційного потенціалу; невідповідністю якісних характеристик та організаційно-економічного механізму функціонування рекреаційної інфраструктури міжнародним нормам і стандартам, у зв'язку з чим низький рівень послуг у переважній більшості санаторіїв не відповідає їх реальній вартості; низьким рівнем маркетингових досліджень у сфері санаторно-курортної діяльності та недостатнім обсягом інформаційно-рекламного забезпечення некомерційного характеру, передусім на зовнішньому ринку; відсутністю робіт зі збагачення рекреаційного потенціалу регіону.

У справі ресторанного бізнесу, на сьогодні також гостро назріла проблема в поліпшенні якості послуг, що надаються. Це можливо за умови наявності висококваліфікованого персоналу, підготовленого відповідно до вимог установлених міжнародних стандартів.

Для підвищення рівня конкурентоспроможності готелі та ресторани повинні постійно вводити інноваційні технології, щоб займати провідні позиції у своєму сегменті та бути на два кроки попереду конкурентів. Оскільки готельний бізнес так чи інакше змушений конкурувати з різними фірмами готельного сервісу, то надзвичайно важливим для них є розвиток співпраці у цій сфері.

Забезпечити збільшення конкурентоспроможності туристичної галузі неможливо також без розвитку індустрії транспортного обслуговування і її інноваційного оновлення. Важливою умовою розвитку цієї галузі є підвищення швидкості при збереженні безпеки руху. Для цього потрібно розподілити різні види транспорту згідно до туристичних маршрутів, забезпечивши їх оптимальну взаємодію та

зменшивши нераціональні витрати вільного часу туриста в дорозі. Окрім позитивних сторін у розвитку цієї сфери, серед яких збільшення доходів і прибутку транспортних підприємств, збільшення кількості робочих місць, зростання рівня заробітної плати, є і негативні, пов'язані зі збільшенням навантаження на дорожньо-транспортну інфраструктуру, рівня травматизму та смертності, виникнення дорожньо-транспортних пригод, забруднення навколишнього середовища тощо. Однак підвищення рівня комфорту, безпеки та швидкості подорожування неможливо досягти без впровадження інновацій в діяльність транспортного сектору.

Зіптовхнулася Україна і з проблемою тінізації економічної діяльності туристичного сектору. За підрахунками економістів, до державної казни України через несплату податків не надходить до 60% прибутків підприємств, серед яких підприємства туристичної галузі. Значна тінізація туризму формує негативний імідж українському туризму у світі, стримує надходження в країну іноземних інвестицій, не сприяє налагодженню стосунків українських туристичних підприємств із зарубіжними партнерами, стримує євроінтеграційні зусилля України. Все це об'єктивно зумовлює здійснення активних дій щодо детінізації відносин в сфері туристичного бізнесу шляхом створення сприятливих умов щодо залучення тіньових капіталів до легальної сфери туристичних послуг.

Ситуація у сфері туризму характеризується також низьким рівнем усвідомлення населенням країни та органами влади у сфері державного регулювання туризму і діяльності курортів, ролі та значення туризму для соціально-економічного розвитку держави. Вагому роль відіграють відсутність сформованих туристичних ресурсів та цілісної системи їх раціонального використання, невизначеність напрямів їх освоєння та розвитку, неефективний та незаконний спосіб використання унікальних природних та історико-культурних ресурсів, відсутність системи захисту прав та інтересів туристів, гарантування їх безпеки, своєчасного надання всіх видів невідкладної допомоги особам, які постраждали під час подорожі, відсутність належного прогнозування та планування розвитку туризму, параметрів туристичного потоку у відповідності до наявних ресурсних можливостей, потреб населення та економіки держави, недостатнє нормативне, методичне та інформаційне забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування, громадських організацій та суб'єктів підприємницької

діяльності у сфері туризму і діяльності курортів, недостатнє за кількісними, якісними параметрами та за структурою і рівнем наукового, методичного забезпечення, зокрема у сфері управління на державному та місцевих рівнях, занадто складні порівняно із загальновизнаною міжнародною практикою візові, митні та прикордонні процедури.

Серед напрямів удосконалення державного регулювання розвитку міжнародного туризму в Україні можна вказати наступні:

- розробку та втілення в життя туристичної політики, її демократичне обговорення та контроль відповідно до особливостей регіону, цілей його розвитку;
- заохочення та сприяння потенційним інвесторам;
- інформаційне забезпечення, збирання даних та їх аналізу для прийняття рішень;
- підготовку кадрів високої кваліфікації для роботи у сфері туризму;
- планування розвитку туристичної інфраструктури;
- концепція маркетингу;
- координація суб'єктів туристичної діяльності;
- інформація для туристів, їх супровід;
- дозвілля туристів;
- проведення конференцій, конгресів тощо;
- розвиток галузі, туристичне регіональне планування;
- збереження природи та культури;
- кооперація та відстоювання інтересів в об'єднаннях, службах, управліннях;
- професійні консультації, внутрішній маркетинг;
- робота з пресою, з вітчизняними та іноземними туристичними бюро, туроператорами, транспортними підприємствами.

Бібліографічний список:

1. Kalinichenko S.M., Krupitsa I.V., Holovanova H.Y., Hribinyk A.V. *Business Inform* 2022. Journal article DOI: 10.32983/2222-4459-2022-3-67-71

2. Калініченко С.М., Заїка С.О. Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі 2022-05-24. Journal article DOI: 10.36477/tourismhospce-5-7

3. Mavlutova I., Babenko V., Dykan V., Prokopenko N., Kalinichenko S., Tokmakova I. *Journal of Optimization in Industrial Engineering*. 2021. Journal article DOI: 10.22094/JOIE.2020.677839 EID: 2-s2.0-85098970995 Part of ISSN: 24233935 22519904